

บทนำ

กระทรวงมหาดไทย วาดวยการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 โดยผู้บริหารเทศบาลตำบลสุเทพ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา เพื่อทำหน้าที่ในการกำหนดแนวทางวิธีการในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลสุเทพ เพื่อให้ทุกส่วนราชการถือปฏิบัติและจัดทำรายงานการติดตามและประเมินผล โดยมีฝ่ายแผนงานและงบประมาณ สำนักปลัดเทศบาล ทำหน้าที่รวบรวมและจัดทำรายงานสรุปผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา และรายงานการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา เพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นต่อผู้บริหารเทศบาลตำบลสุเทพ สภาเทศบาลตำบลสุเทพ คณะกรรมการพัฒนาเทศบาลตำบลสุเทพ และประกาศให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกัน อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

ดังนั้น เพื่อการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยวาดวยการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ข้อ 29 (3) เทศบาลตำบลสุเทพจึงจัดทำรายงานผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 โดยได้สรุปผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2558 - 2560) เพื่อเป็นการประเมินผลการปฏิบัติงานของปีที่ผ่านมามีความสอดคล้องกับแผนงานที่ได้วางเอาไว้หรือไม่ การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลเพียงใด และสามารถใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาปรับปรุงและตัดสินใจในการกำหนดแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นในปีต่อไป

ความหมายของการติดตามและประเมินผล

การติดตาม (Monitoring) หมายถึง กิจกรรมที่ทำเพื่อแสดงให้เห็นว่าเกิดอะไรขึ้นในภาคปฏิบัติด้วยการติดตามและบันทึกผลการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายและเป้าหมายซึ่งกำหนดไว้ในแผนงาน การติดตามผลสามารถเตือนถึงแนวโน้มที่ไม่ต้องการได้ล่วงหน้า ซึ่งทำให้เห็นความจำเป็นในการดำเนินการแก้ไข

การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การวิเคราะห์ผลที่ได้จากการติดตามผลมาระยะหนึ่ง เพื่อประเมินว่าความเปลี่ยนแปลง (ซึ่งเป็นผลจากการปฏิบัติ) ที่เกิดขึ้น เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนหรือไม่ ผลการประเมินอาจยืนยันว่า การเปลี่ยนแปลงเป็นไปในทิศทางเดียวกับที่กำหนดไว้ในแผน หรืออาจแสดงถึงความล่าช้าหรือผลกระทบข้างเคียง ซึ่งควรแก่การทบทวน การติดตามและประเมินผล จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับผู้บริหารที่จะได้ทราบถึงผลการปฏิบัติงานในช่วงเวลาที่ผ่านมา ซึ่งผลจากการติดตามและประเมินผล ตลอดจนข้อเสนอนั้นที่ได้จะเป็นแนวทางที่ผู้บริหารจะนำไปปรับปรุงการบริหารงานในอนาคตได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์ของการติดตามและประเมินผล

1. เพื่อให้การติดตามและการประเมินผลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อให้ทราบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะนำไปสู่ การปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. เพื่อให้ทราบสัมฤทธิ์ผลโดยรวมของแผนพัฒนาเทศบาล และนำข้อมูลที่ได้ออกไปเป็นข้อชี้แนะแก่ผู้บริหารในการจัดทำแผนพัฒนาต่อไป

ความสำคัญของการติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลเป็นเรื่องที่สำคัญมาก และเป็นหัวใจของการใช้แนวทางเชิงยุทธศาสตร์เพื่อการบริหารจัดการซึ่งมีลักษณะของการปฏิบัติที่มีความต่อเนื่อง

การติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องจะมีประโยชน์ต่อองค์กรและผู้บริหาร ดังนี้

- 1) สามารถเฝ้าดูความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เพื่อเปรียบเทียบกับสมมติฐานที่เคยตั้งไว้ในแผน
- 2) สามารถหาแนวโน้มจากตัวชี้วัด เพื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ และให้หลักสำหรับแก้ไขสถานการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติได้ตามความจำเป็น
- 3) สามารถจัดทำระบบเตือนล่วงหน้า เนื่องจากได้เห็นถึงปัญหาที่อาจเกิดขึ้น
- 4) มีข้อมูลพื้นฐานสำหรับการประเมินว่า จะบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ตามแผนหรือไม่ สำหรับการประเมินผลที่ได้จากการติดตามผลและระบุปัญหาพื้นฐาน ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงอันเป็นผลจากการดำเนินงาน โดยการประเมินผลจะเป็นการเปิดโอกาสให้ทบทวนว่า
 - 1) การปฏิบัติมีความเหมาะสมหรือไม่
 - 2) วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้แต่แรก สมเหตุสมผลและสามารถบรรลุผลได้จริงหรือไม่
 - 3) สาเหตุที่ไม่สามารถบรรลุได้ตามเป้าหมาย
 - 4) ตัวชี้วัดที่นำมาใช้วัดความเปลี่ยนแปลงมีความเหมาะสมเพียงไร
 - 5) มีเรื่องอะไรที่ประสบความสำเร็จและควรสานต่อบ้าง
 - 6) ได้เรียนรู้ปัญหาซึ่งอาจหลีกเลี่ยงได้ในอนาคต
 - 7) ควรปรับวัตถุประสงค์และเป้าหมายในแผนอย่างไร